

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Tweede Kamer fractie VVD
De Heer drs. Halbe Zijstra
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Ook per telefax 070 3182924

Onderwerp : Voortgang onderzoek gasmeters NMa/DTe

Datum : 19 maart 2008

Geachte heer Zijlstra,

Recentelijk zijn wij attent gemaakt op enige eerder uitgevoerde onderzoeken met betrekking tot de gasmetertemperatuur voor een correcte gasverrekening / volumehrerleiding bij huishoudelijk gasverbruik. Deze onderzoeken zijn uitgevoerd respectievelijk in 1957, 1964, 1973, 1981 en 1987.

Uit een publicatie in Gas Nummer van 10 oktober **1987**, blijkt dat de Minister van Economische Zaken (Rudolf de Korte) toen al reeds op de hoogte is gesteld:

“Recent heeft het onderwerp van de gastemperatuur opnieuw de aandacht getrokken, met name door de vragen die hierover in de Tweede Kamer zijn gesteld. In het antwoord van de Minister van Economische Zaken wordt onder meer verwezen naar een onderzoek dat ter zake door de Dienst van het IJkwezen is ingesteld en waarover in GAS van juli 1987 is gepubliceerd.”

“De uitkomst van dit onderzoek wijst erop, aldus de minister [van Economische Zaken], dat het gas op het moment van meting reeds grotendeels de omgevingstemperatuur heeft aangenomen.”

Ref.: Ir. M. Joosten, 1987, "De Gastemperatuur bij de meting van het Kleinverbruik", Gas Nummer 10 (October issue).

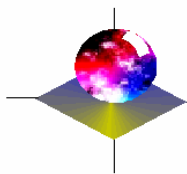
In **1964** is op een Gascongres te Scheveningen gepubliceerd:

“De bodemtemperatuur heeft nagenoeg geen invloed op de metertemperatuur, tenzij de meter is opgesteld bij een grootverbruiker”.

“Bij een laag verbruik is een lengte van 1 meter voldoende voor de warmtewisseling.”

Ref.: B.G.H. Clegg & C.P. Henshilwood, 1964, "Conditions of gas measurement, with particular reference to temperature and pressure in domestic consumers' premises", in IGU-1964; Gastemperatuur kleinverbruiker, Gascongres, Scheveningen (Committee on distribution of gases)

Een in **1981** verricht GCN onderzoek vermeldt: (verwezen wordt naar Gas nummer 7, juli 1987)

“Spot on metering errors

In 1981 the gas distribution company GCN started a study into the difference between the volumes of purchased and sold m³ of gas. This difference occurs mainly in the small consumers’ sector. The influence of temperature on the metering results is undeniable. Moreover, it has become clear that a considerable part of the European gas meters have moderate to poor properties.”

“Uit de proeven blijkt dat de gemiddelde gastemperatuur die in onze meters wordt gemeten aanzienlijk hoger ligt dan de veronderstelde 6,7^oC. Gedurende de tweede uitgebreide proef werd een gemiddelde gastemperatuur van 16 ^oC gevonden (bij de eerste proef circa 13^oC)”

Ref.: ir. L.P.H. Mober, 1987, Meetverschillen onder de loep; onderzoek naar gasmetingen bij het GCN. Gasnummer 7.

In het rapport “RESIDENTIAL GAS METERING: How Good Is It?” (2007, AnMar Research Laboratories b.v., gericht aan de Minister van Economische Zaken, Maria van der Hoeven) is gemeld, dat deze problematiek in feite al sinds 1889 bekend is¹. Het is wel zeer opmerkelijk dat in het door Kiwa -Gastec uitgebrachte tussenrapport van 26 september 2007, **geen enkele literatuurverwijzing** is opgenomen, terwijl deze onderzoeken toch aan Kiwa -Gastec vanzelfsprekend bekend moeten zijn.

Zoals bekend heeft u op 3 april 2007 in de Tweede kamer vragen aan de Minister ingeleid met: “Is het de Minister bekend, dat.....” Tot nu toe heeft de Minister niets van haar *weten en conclusies* van 1987 laten blijken, noch blijkt gegeven van enige bekendheid en erkenning van bovenstaande eerder gepubliceerde onderzoekresultaten. Uit het bovenstaande mag geconcludeerd worden, dat de democratie ter zake de gasbegroting van € 10 miljard per jaar niet naar behoren functioneert en de consument nog steeds de ernstig benadeelde partij is.²

Wij verzoeken u dit schrijven dan ook onder de aandacht van de Minister te brengen.

In het vertrouwen u hiermede naar behoren te hebben geïnformeerd en in afwachting van uw nadere berichten.

Het origineel met bijlagen wordt u separaat per gewone post toegezonden.

Hoogachtend,

Prof. dr.ir. Anton F.P. van Putten
Directeur AnMar Research Laboratories b.v.

Encl.

¹ See Barkham Burroughs 1889, Encyclopedia of astounding facts and useful information, Gutenberg Project e-book 14091, p. 368.

² Deze politieke gang van zaken doet denken aan de bekende Hollywood film “Groundhog Day” (1993), waarin “a TV weatherman finds himself repeating the same day over and over again” (see Wikipedia for a popular account of this movie).